musta wäärt süüd, waid kõik wigadused langesiwad peremehe ja perenaese kaela, kelle däluſega ja kiusamistega ükski ristiinimene ei wõinud läbi saada. Kui Ülewainu Mihkel noorem peremees ja wähem inimeste tundja oleks olnud kui praegu, siis pidanud ta mehi nende jutu mööda ingliteks tunnistama, kellel muud seeks ei puudunud kui tiiwad, ja neid kui õnnesaaki mõlema kättega kinni wõtma. Aga tema ei teinud seda, waid kuulas ärksal kõrwal pakujate kõnesi, kunni ta wiimaks lühidelt wastuseks andis: „Tule nädala pärast jälle tagasi, ma pean esiteks järel nõudma, kas kõik nõnda on, kuda sa mulle oled rääkinud, sest et mul lusti ei ole põrsast kotis minna ostma“. Ehk kül kõik sulased kui ühest suust kostsid, et neil taganõudmise pärast mitte pisemat kartust ei olla, sest et keegi neile süüd ega laitust ei wõida anda; siiski näitas naljakas, et kiidetut meestest määratut ajal mitte ühtainust teistkorda tagasi ei tulnud. Nemad olid wist teistes paikades kõik paremat teenistust leidnud, kuhu neid ehk järelkuulamata oli wasta wõetud.

Et siin lühikese aja ja kitsa ruumi pärast sulaste pakumistest ja peremehe walitemisest pikemalt wõimalik ei ole rääkida, saagu aga lühidelt nimetatud, mil wiisil Põllupap wiimaks ommetegi ühe sulase leidis, kes temal meelepärast näitas ja kellega ta kaupa leppis. Asi sündis nõnda. Tema oli ühel pühapääwal kirikust ja palwemajast tulles Peeter Mõistandiga kokku saanud, kus Peeter temale kõneles, kuda ta paari pääwa eest ühe pilleti peale wäljalastud noore soldatiga tutwustanud, kes parajalt endale teenistuse paika

otsida ja pealt nähes üks mõistlik ja wiisakas mees olla. „Tema oli“ — ütles Mõistand — „tänawu kewade kahekssa aasta eest K... wallast rekrutiks antud ja nüüd pilleti peale wälja lastud, kus wahe ajal wanemad tal mõlemad mulda läinud, niisama wähä ligemaid sugulasi seal elamas, ega kaa kellelgi peremehel sedapuhku sulast tarwis, mispärast ta nüüd wõõrast wallast teenistust otsib. Nahwa suust kostab temale igalt poolt kiitust ja töendab seda, mis mees pealt näitab. Tema läks praegu kõrtsi piipu põlema sütitama, astume tema kannul tuppa, siis wõid teda oma silmaga näha saada“. — Peeter ei pannud õnnelt tähele, kuda Mihkli mokad kõrtsi nimetamist kuuldes silmapilgul wiltu läksiwad, sest kõrtsikäik ja tema tulewa pääwade sulane olid kaks asja, mis tema arwamisel koguni ühte ei sündinud. „Ei, wennike,“ — kostis Põllupap — „minu jalg muidu kõrtsi tuppa ei ulata, kui pakasel talwel teed käies, kus hobuse jõötmise aega külma pärast õues ei jõua oodata; suwel istun wankril ja maitsen seal leiwapalukest. Peaksin ma pühast kojast tulles oma jalga kõrtsi põrandale wiima, siis oleks see, kui heidaksin ma puhta särgiga mudalompi“. — Sel silmapilgul tuli sõamees, wäeteenistuse mantlis kõrtsi uksest wälja, Mõistand astus paari sammu ligemale ja ütles, et tema naabril, Ülewainu peremehel sulast tarwis olla, ja kas noorel mehel lusti ei ole sinna teenima minna. Mihkel läks nüüd teretates nende seltsi ja alustas soldatiga pikemalt juttu. Kui nemad natuke aega üks teisega sõnasi wahetanud, pidi Põllupap omas südames tunnistama,

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1867, lk. 22